

последните години ще има трайни негативни последици. Много скоро ще бъдем изправени пред изключително тежкия проблем за интеграцията на десетки хиляди млади хора, които са неграмотни, без квалификация, без трудови навици, без шансове да оцелеят, ако не се насочат към девиантни форми на поведение. Понижаването на и без това ниското образователно и квалификационно равнище на циганската общност я завърта в омагьосания кръг на безработицата, мизерията, маргинализацията и престъпността. Така постепенно се разрушават и последните механизми за социално интегриране на ромите в обществото.

Този омагьосан кръг трябва да се разкъса и това трябва да бъде преди всичко грижа на държавата, тъй като самата ромска общност не разполага с ресурси да противодейства на описаните негативни тенденции. Усилията трябва да бъдат насочени едновременно поне в двете основни направления - връщане на децата в училище, повишаване на образователното и квалификационното равнище на младите роми, и второ - увеличаване на заетостта в ромската общност. Всяко решение или социална технология, която би съдействала за намаляване на масовата безработица ще се отразяват благоприятно върху така описаната проблемна ситуация.

В момента ефективните механизми за връщането на децата в училище и задържането им там се намират в съчетаването на двата подхода - социалното подпомагане и изработването на гъвкави форми на обучение, съобразени с културните особености на групата. Възможно е да се помисли за разширяване дела на социалните помощи, предоставени на семействата под формата на безплатна храна в училище, раздаване на дрехи, обувки, спортни и учебни принадлежности на учениците. Ромски лидери предлагат дори да се обвърже отпускането на целеви социални помощи и получаването на детските надбавки за децата в училищна възраст с посещаването на училище. Необходимо е да се търси по-активно съдействието на общностните авторитети за мотивирането на родителите да пращат децата на училище. Ефективни механизми за увеличаването на неговата привлекателност за децата се оказват допълнителните часове по музика, танци и изобразително изкуство, възможността да се усвои съвременен занаят - шофьорство, автомонтьорство, козметика, шев и кройка и т.н. Трябва да се помисли за изработването на алтернативни учебни пособия за децата в началните класове, стимулиращи бързото усвояване на официалния български език.